

# მშვენიერი პატრონები

იუმორისტ.  
ჟურნალი  
№ 29

„ვინც რა უნდა თქვასო, საღვინემ კი ფქვასო“.



ო. უ. ულინგ.

ო. ი. ულინგ.

ექ. მინასიანცი. გონივრული თქმულება: „ღმერთი თუ გწყალობს, ხატები ვერას დაგაკლებენო“.



# ბ ა ტ ო ნ ე ბ ო !

ახლო მომავალში იუმორისტულ ჟურნალ «მშ-მაკის მათარხში» მოთავსებული იქნება მეტის მეტად საყურადღებო, გასაცარის ნიქით და მოხდენით ჩემ მიერ დაწერილი სტატია: «ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წევრთა ათას ცხრაას ხუთმეტი წლის ჩვეულებრივი წლიური კრება.»

წერილში გარკვეული იქნება შემდეგი საყურადღებო კთხევები:

### ნაწილი პირველი.

1. ქართული კლუბი, როგორც კულტურულ განმანათლებელი დაწესებულება, თუ ლოტოს სათამაშო ადგილი.

2. კრების გახსნა და მოხსენების წაკითხვა ვარლამ ბურჯანაძის მიერ. რამდენათ შესაფერი ხმა აქვს ბნ ბურჯანაძეს თავის მოაღივების აღსასრულებლად: ბარიტონი, თუ ტენორი.

3. ხმის თანასწორობა.\*) მთავარ ღიაკონ სალარძიძეს ყველაზე დიდი ხმა აღმოაჩნდა. ხმის თანასწორობა დაირღვა.

4. გიორგი ყაზბეგი, როგორც თავმჯდომარე და მოპირანახულე ქ. შ. წ. კ. გ. საზოგადოებისა. რა გვეშველებოდა, თუ გიორგი ყაზბეგს უარყო კრების თავმჯდომარეობა. სოციალისტია, თუ არა გიორგი ყაზბეგი. გმირთა მნიშვნელობა ისტორიაში.

5. რას ჰქვია პანთეონი. ვინ უნდა დაიკრძალოს პანთეონში? პეტრე მირიანაშვილი. რა ზომის უნდა იყოს ჩვენი პანთეონი, რომ შიგ დაეტიოს მთელი ქართველობა. საჭიროა თუ არა ქართველ მიცვალებულთა კონცენტრაცია? მოუვლეთ, თუ ვერა ამდენ მიცვალებულს გაჭივრების დროს? თუ გული გულობს, პაღა ორივე ხელით იქმება.

6. ეგზარხი პატრიარქი\*\*) (შეიძლება ეს თავი ძლიერ შემოკლდეს, ან სრულიად გადაიდოს უფრო შორეული ნომრისათვის).

7. საპატოო წევრი, მუღმივი წევრი, ჩვეულ-ბრივი წევრი, და საწევრო კატეგორია. ვეჭილი გიორგი გვაზავა, რომელმაც აღმოაჩინა ქ. შ. წ. კ. გ. ს. წესდებში მუხლი შესახებ საპატოო წევრთა მიღებისა. არსენ მამულიაშვილი, როგორც ანტი კლერიკალი და არა კლერიკალი.

8. სად შევიკრიბნეთ? საკითხი ბინის შესახებ. ბ-ნი ამაღლობელი და მისი ლექც.ა. ლექცია ამაღლობელისა და კლუბის დაბაზი. ამაღლობელის ლექცია, როგორც კონკურენტი წერა-კითხვის საზოგადო კრებისა.

9. ხარფუხის კლუბი და დიმიტრი ღუმბაძე. სიშორე ხარფუხის კლუბისა ერენის მოედნიდან. ჰავე ხარფუხის კლუბში. ადგილ-მდებარეობა სიერტე დაბაზისა. როგორ გადაწყდა ხარფუხში წასვლა.

### ნაწილი მეორე.

10. მეხი მოწმენდილ ცაზე და ყაზბეგის გადადგომა. თავმჯდომარე ბ-ნი კარიჭაშვილი. დეკლარაცია ახალი თავმჯდომარისა. პირველი იერიში გამგეობისა გ. ყაზბეგზე მიტანილი. მეორე იერიში საზოგადო კრების დებუტაციისა, გიორგი ჩიჩუას სიტყვა საზოგადოთ იერიშების შესახებ.

11. მანეთი, თუ სამი მანეთი. კურსის დაცემა. რას ნიშნავს ქალაქის ფული. მანეთიანი გამგეობა. ტრადიციის მომხრენი. ექვსი სამ-სამ მანეთიანი ქართველი. გრიგოლ ბურჭულაძე, როგორც ქართველი ერის კლასიფიკატორი.

12. კენჭის ყრა. რისთვის არ შემოიტანეს სხდომის დაბაზში საარჩევნო ყუთები. ბ-ნი გიორგი ჩიჩუა, როგორც მტერი საარჩევნო ყუთებისა. თავმჯდომარის შორის მჭერმეტყველობა აღნიშნულ საკითხში და მარცხისაგან თავის დახვევა.

13. რათ გაიმარჯვეს მანეთიანებმა. რა სახელი დაერქვას ბავშვს, რომელიც არ დაბადებულა. გრ. ბურჭულაძე როგორც საწევრო შემოსავლის შემცირების წინასწარმეტყველი. თედორე კიკვაძე და ყვავის ჩხავილი.

14. აქლემების ჩხუბი და კოზაკის ტრალედია. ქართული მუხუფში და ორი გამგეობა. გამგეობის წევრი გ. ცინცაძე, როგორც მომხსენებელი.

15. შალვა ქარუმიძე, როგორც ეტნოგრაფი. შოთას თქმულება. გრძელი სიტყვა მოკლეთ ითქმის, შაირია ამაღ კარგი. ილია ნაკაშიძე და კოზმან პრუტკაძე. პეტრე გელიშვილი და პროფ. მეჩნიკოვი. «ფლოუსი» და სპეციალისტობა

\*) ქ. შ. წ. კ. გ. საზოადოების წესდების ძალით ყველა წევოს თანასწორი ხმა უნდა ჰქონდეს.

\*\*) ვაი მისი პირიშე!



16. შეთანხმება, თუ დათმობის საბჭო. სპირი-  
ღონ კედია მწერლობასა და ზეპირსიტყვაობაში.  
ჩვენ და თქვენ. საკუთრების პრინციპი და სპ. კე-  
დია რებლიკა სანდრო შანშიაშვილისა „ჯაფსან-  
ღალის“ შესახებ.

17. სამსონ ფირცხალავა, როგორც ორატორი.

18. ვახტანგ ლამბაშიძე.

**ნაწილი მესამე**

თავი 19; 20; 21; 22; 23; 24; 25; 26 და 27,  
ჯერ არსად არ დაბეჭდილა, თუმცა ჩვენს სიძვე-  
ლის ნაშთებს შეეხება და ამიტომ იძულებული ვართ  
ჯერ-ჯერობით გაეჩუმიდეთ.

**ნაწილი მეოთხე.**

28. საჭიროა, თუ არა შემოღებულ იქმნას წე-  
რა-კითხვის საზოგადოებას სკოლებში განსაკუთრე-  
ბული გაკვეთილი მოკლეთ ლაპარაკის შესახებ.

29. საჭიროა, თუ არა გამოიკიდოს წ. კ კრე-  
ბებზე დიდი წარწერა ინგლისურ თქმულებისა:  
„დრო ფულია.“

30. საჭირო და სასარგებლოა ხათრიანი თავ-  
ბედობარე თუ არა?

ყოველივე ეს, ზემოთ ამისა აღნუსხული გარ-  
კვეული იქნება ჩემს წერილში ზედმიწევნით. ვეც-  
დები წერილი დავასურათო, თუმცა გამოვტყუდები  
და მოგახსენებთ, რომ ხატვა ჩემს სპეციალობას  
არ შეადგენს და თუმცა გადაწყვეტილი მქონდა  
შესწავლა სპეციალურათ, მაგრამ კუზმა პროტკოვის  
განცხადების შემდეგ ხელი ავიღე ამ განზრახვაზე.

იმედი მაქვს ქართველი საზოგადოება აღფრთო-  
ვანებით შეეგებება ამ ჩემს ლიდებულ წერილს.

**ეშმაკი.**



**შეშლილი**

ხახა-ხახა-ხახა-ხახა!  
ალბათ ჩემი კვალი ნახა,  
კვლით თოვლზე დანაჩენით  
და ბოროტი განაჩენით  
მისს სურვილში და წყურვილში  
თურმე სისხლი განეზრახა,  
კვალს შამოჰყვა ალბათ სერით,  
ნადირს ჰგავდა ყველაფერით  
ხახა-ხახა!

ბნელში ყოფნა მომეწყინა  
გულმაც აღარ მომიტმინა,  
ბავშიც ხელში გამეყინა,  
მივატოვე ბნელი ბინა,  
შელუღის ხმა რომ შეწყნარდა  
მე იმდენათ გამებარდა,  
გაგებდე და გამოვედი  
იქ გადაწყდა ჩემი ბედი  
ხახა-ხახა!

მწარე ცნობის მოყვარებით  
ვაყოლებდი თვალსა თუ გულს,  
ჩემს ოჯახს და მთელათ სოფელს  
ცეცხლ-მახვილით ამობუგულს.  
ჩემს გარშემო არცინ იყო  
ძუძუ მწოვარ შვილის გარდა  
და არ მახსოვს მაშინ იგიც  
ხელში რატომ გამიგარდა  
ხახა-ხახა!

თურმე ჩემკენ მოჩქაროდა,  
მეკი გვიან დავინახე,  
გავიქეცო, რა ვიხილე  
საშინელი მისი სახე,  
გვიან იყო, რადგან იმან  
ალბათ უმალ დამინახა,  
ურჯულომ და უნამუსომ  
„გესროლიო“ დამიძახა,  
ხახა-ხახა!

არაფერი აღარ მახსოვს,  
ვიცი შვილის მომერიდა,  
რადგან ტყვია ჩემს ცრემლებთან  
იმის სისხლსაც დამალვრიდა,



თუმცა ადამიანების  
 ვით ღრუბელში ცისა ზადრი,  
 მამაკაცთა თვალებიდან  
 მიფარავდა ჩემი ჩადრი  
 ხახა-ხახა!

უკუ ვაგდე ყველაფერი  
 ნამუსი თუ რჯული რწმენა,  
 ხელში შვილი შემაცივდა,  
 თვალზე ცრემლი, პირში ენა,  
 რა მოესწრო ის ჩემს თვალებს,  
 ის რა ნახა, ხახა ხახა,  
 როგორ დამრღნა კაცთ ნადირმა  
 გამაწბილა გამაბახა,  
 ხახა-ხახა.

რაც გავაჩნდა ნაცრათ იქცა,  
 შვილიც ამ მთას მივაბარე,  
 ნამუსი და რჯულის-წესი  
 ჩემი ხელით ავიყარე,  
 ხოსიელაჲ! რაც მე მიყვეს  
 შენმა თვალმა რომ არ ნახა,  
 გიხაროდეს... მიხარია...  
 ხახა ხახა ხახა ხახა

ხახა-ხახა!

შვილო, შენი შებრალება  
 აბა ვის და როგორ ვსთხოვე?!  
 რომ არ მახსოვს, რა ვუყავი,  
 ნუ თუ ვინმეს დაუტოვე?!  
 აბა თოვლში გადავამლე?!  
 ნუ თუ ისე შემეშინდა,  
 რომ დავკარგე შვილი, თავი  
 და ყოველი წმინდა-წმინდა??!  
 ხახა ხახა-ხახა ხახა-ხახა-ხახა.

სულ ერთია.

## გორი

გორის ხიდზე რომ შევდგი ფეხი, ჩამავალი  
 მზის სხივები, პოეტების სიტყვით რომ ვსთქვით,  
 უკანასკნელი ნახი ამბორით ეთხოვებოდენ ქალაქს...

ცოტა არ იყოს, ჩემი მუცლიანი თანამგზავ-  
 რის უკანასკნელმა სიტყვებმა ჩამაფიქრა.

— ნუ თუ მართლაც ისე ხშირია აქ სიგიჟე,  
 როგორც იმან მითხრა?—ეფიქრობდი მე:—17 კა-  
 ცი ჩემ ნაცნობებში! ისიც მხოლოდ ორი წლის  
 განმავლობაში! თუ ეს მართალია, მაშინ გორე-  
 ლების 15—20% მაინც შემოიღებოდა იქნება! არა,  
 დიდხანს აქ დარჩენა ყოვლად შეუძლებელია: ან  
 თავად გავიქვები, ან კიდევ რომელიმე შემოიღობს!

გადავწყვიტე, მხოლოდ ღამე გამეთია გორში  
 და დილის 7<sup>1</sup>/<sub>2</sub> საათის მატარებლით ისევ თბილისს  
 გამოვბრუნებულყავი.

იძულებული გავხდი, ისევ რომელიმე სასტუმ-  
 როში მომენახა ბინა. დაუძახე ჩემ ბედზე მომავალ  
 ცარიელ ეტლს და ჩავჯექი.

— სად მიბრძანდები?—მკითხა მეეტლემ.

— წამიყვანე რომელიმე სასტუმროში.

მეეტლემ მოატრიალა და შემიყვანა იქვე,  
 ეზოში, რომლის წინაც ვიდექი, როცა ეტლს და-  
 ვუძახე.

— სად მრეყვარა?

— მივედით კიდევ, ბატონო!—გამომიცხადა  
 მან და გამაჩერა ხის ორ სართულიან სახლის წინ,  
 რომელიც სადღაც ეზოს კუნძულში იყო აშენე-  
 ბული.

— კაცო, აქ ეტლი რათ მიწოდოდა?—გავიკ-  
 ვირვე მე.

— რა ვიცი, ბატონო: ჩაბრძანდით. კია და!

— მერე, მეტყობი, შე კაი კაცო, თუ სას-  
 ტუმროს წინ ვიდექი და ამ ორ ნაბიჯს ფეხით  
 გამოვიარდი.

— ეჰ, ბატონო, ესლა რაღა დროსია! მიბო-  
 ძეთ ფული, მეჩქარება!

— რამდენი გერგება?

— ერთი „კანეცის“ ბატონო, ორი აბაზი!

— როგორ? თითო ნაბიჯი თითო აბაზი? გიჟი  
 ხომ არა ხარ?

— გიჟი რათ ვიქნები? მე გიჟი არ ვახლავარ  
 და თქვენი კი არ ვიცი.



სისხლი ყელში მომადგა; ის იყო უნდა ვცემოდნი, რომ ჩემი თანამგზავრის სიტყვები მომავინდა და ზუსტბ შევდექი:

— ვინ იცის, იქნებ მართლაც გიყი იყოს, ან კიდევ, ღმერთმა კი დამიფაროს და, ჩემზე იმოქმედა კედეც აქაურობამ და ქვეა ამირია—გავიფიქრე მე, საჩქაროთ მივეცო ორი აბაზი და სასტუმროს მივადექი.

თავისულოლი ოთახი არ აღმოჩნდა და წავედი სხვა სასტუმროს საძებნელათ.

ბევრი ხეტილის შემდეგ, როგორც იყო ვიშოვე ოთახი.

ადამიანის ხუთ გარეგან გრძობათა მიხედვით, ჩემი ოთახი ეგრე აიწერება:

**ყნოსვა:** შევედი თუ არა შიგ, ფრიად მძაფრი, მაგრამ ერთბაშათ გაურკვეველი სურნელეობა, ანუ უკეთ რომ ვსთქვათ, მრავალ სურნელეობათა „კეთილ შეზავება“ ვიგრძენი. ხოლო, როცა ჩემი საყნოსავი აპარატი საანალიზოთ მოგმართე და ზემოხსენებულ რთული „ნარევის“ მარტივ ელემენტებათ დაყოფას შევეუდექი, აღმოვაჩინე, რომ ის შესდგებოდა: სარეცხი საპნის, გაქვლეტილი ბალდინჯოის, თავისა და დამპალი მსხლის სურნელეობათაგან“.

**მხედველობა:** ვინაიდან ჩემს ოთახში გორის ტენიკის უკანასკნელი გამოგონება, ნიადაგ მხრჩოლავი სანათი, ენთო და შუშა გიშრის ფერათ იყო შეღებილი მქვარტლისაგან, მხოლოდ ობობას ქსელის თაროს ვხედავდი იმ კუთხეში, საცა სანათი იდგა; ამის გამო მოვიშველიე შემდეგი გრძობა—**შეხება:** წყვილიათ მოკულ ერთ კუთხეში დავეჯახე რაღაც ნივთს, რომელიც—შემდგომათ რამდენიმე გოჯი მტვერის გადაშორებისა—საწოლი აღმოჩნდა. სხვა ავეჯი ჩემს ოთახში ვერა აღმოვაჩინე—რა. ფფიქრობ, სასტუმროს პატრონი ჰიგიენის მიმდევარი უნდა იყოს და ეშინია ავეჯეულობამ ჰაერი არ შეამციროს ოთახში.

**სმენა:** ამ გრძობის საშვალეობათ მე დავრწმუნდი, რომ მარჯვნივ ჩემს მესობლათ იდგა წარჩინებული გორელი მემუსიკე, ვინაიდან ამ მხრიდან „გარმონიკის“ წარმტაცი ჰანგები მოისმოდა „აკოშკაში მტრედია“-ს ხმაზე; მარცხნივ კი ექვი არაა, გორელ ზოლოდოთა სამეცნიერო კრება იყო, რადგან ფიცხელი კამათი მოისმოდა და, როგორც ყური მოკვარი, სადაო სავანი იშხანი ანუ გელაქნური იყო.

დაგვრჩა მესუთე გრძობა, **გემოვნება**, რომელსაც იძულებული ვარ, გვერდი აუარო...

ჩემი სამგზავრო ჩანთა ზემოხსენებულ ობობას ქსელის თაროზე ჩამოვდე და ქუჩაში გავედი.

უპირველეს ყოვლისა ადგილობრივი სინემატოგრაფი ვინახულე: ცოდვა გატეხილი სჯობია და უნდა გამოვტყდე. რომ მე სინემატოგრაფის დიდი მოტრფიალე ვარ. შეიძლება უცხო ქვეყნებში თეატრი მართლაც სინემატოგრაფზე მალა იდგეს, მაგრამ ჩვენში, საქართველოში, სინემატოგრაფი იმ ზომამდე განვითარდა, რომ ბევრათ გაუსწრო აქაურ თეატრს...

ჩინებულ სურათს მივუსწარი. მე ძალიან მობარული ვარ იმ გარემოების, რომ გორელი საშოსწავლო მთავრობა, როგორც ეტყობა, დიდის ყურადღებითა და საქმის ცოდნით ეპყრობა მოწაფეთა აღზრდას. დარბაზი მოწაფე ქალ-ვაჟით იყო სავსე და სურათიც სწორეთ მოწაფეების ცხოვრებას შეეხებოდა. ფრიად მარტივის, მაგრამ ზედმიწევნით ღრმა აზროვანი შინაარსის სურათს აჩვენებდენ: გიმნაზიელ ვაჟსა და მის რეპეტიტორს, ნორჩ სტუდენტს, ორთავეს, უყვართ ერთი გიმნაზიელი ქალი, რომელსაც მოდისამებრ ჩახეული კაბა აცვია და ყოველსავე მიმობრაზე წვივები უჩანს ხოლმე; ამ კაბაჩახეულ გიმნაზიელ ქალს ხან სტუდენტი უნიშნავს პაემანს, ხან გიმნაზიელი ვაჟი; პაემანი კი, რა თქმა უნდა, ორივე შემთხვევაში კონა-ხვეწნითა და უნაზტეს აღერსით სრულდება ხოლმე. ბოლოს სტუდენტი აჯობებს გიმნაზიელს და ქალიც პირველს დარჩება. მორალი, ჩემის აზრით ასეთია:

1) გიმნაზიელ ვაჟისათვის: თუ შენი სატრფო გიმნაზიელი ქალი შენს რეპეტიტორს შეუყვარდეს, წამსვე დაუთმე მას, შენ კი სხვა გიმნაზიელი ქალი ეძიე. 2) გიმნაზიელ ქალისათვის: სტუდენტსაც და გიმნაზიელ ვაჟსაც თანაბრათ ეამბორე ხოლმე, მაგრამ საქმე რომ არჩევანზე მიდგეს—სტუდენტს მიეცი უპირატესობა. დარწმუნებული ვარ, სიტყვიერების მასწავლებლები არა ერთსა და ორ თხზულებას დააწერინებენ თავიანთ მოწაფეებს ამ სურათის შინაარსიდან აღებულ თემებზე..

სინემატოგრაფიდან გორის კლუბში წავედი. კლუბში თითქმის არავინ დამიხვდა.

— რა მიზეზია, რომ დღეს ასე ცოტა ხალხი მოსულა, - ვკითხე კლუბის შვეიცარს.



— ეგ იმიტომ, ბატონო, რომ დღეს ამილახვრიანთსა წვეულება არის და ხალხიც იქ წავიდა.

ამისდა გვართ კლუბის ცხოვრების გასაცნობათ, სამართლით, ამილახვრის წვეულებზე უნდა წავსულიყავი, მაგრამ მე მაინც კლუბში დარჩენა ვარჩიე და კიბეზე ავედი. შვეალე პირველი კარი და საბილიარდე ოთახში ამოვყავი თავი. კლუბის ყველა სტუმრები აქ შეკრებილიყვნენ (სულ 10 — 12 კაცი იქნებოდა), ბილიარდის გარშემო ისხდნენ და თამაშს უყურობდნენ. ამ თორმეტიოდე გორელის მიხედვით თუ დავახსიანებთ გორელის საზოგადოთ (ჩვენ კი სხვა საშვალეა თ. ამილახვარმა მოგვისპო თავის უდროო წვეულებით), აქაურ მცხოვრებთა 80%-ს მელოტეები შეადგენენ, ხოლო 100%-ს დამტვრეულ რუსულათ მოლაპარაკენი (სხვა ენას აქ არ ლაპარაკობენ). კლუბში დიდ ხანს ვერ გავძელი, რადგან ისეთი საშინელი მოწყენა იყო, რომ ჩემ თვალწინ შეიღმა ბუზმა მოიკლა თავი...

წამოვედი ისევ ჩემს ოთახში, მაგრამ ეხლა ველარც შეხების გრძნობამ მიშველა და საწოლს ვერას გზით ვერ მივაგენი. რაღა დამრჩენოდა? დავაფლე ჩემს ჩანთას ხელი და კვლავ ქუჩაში გამოვედი. მთელ დამეს ვიხეტიადე დაყრუებულ ქუჩებში. რაც მე ხეტიალში განვიცადე და რაც მე გორზე და გორელებზე ვიფიქრე—სამბობლათ არ გამოდგება—დეე, ისევ ჩემთან დარჩეს...

გორის ხილზე რომ შევდგი ფეხი, პოეტების თქმის არ იყოს, ამომავალი მზის სხივები ნაზი ამბორით საღამს უძღვნიდენ ქალაქს, ხოლო იქ კი, ამლახვრის წვეულებაზე, ერთი წვეულთაგანი, საესე ყანწით ხელში, შემდეგ სიტყვას ამბობდა:

— ბატონებო! რრუომელიცა რომა... ჩვენ, რრასაკვირველია, გორის თავად-აზნაურობა ვართ, ამისათვის, რრასაკვირველია... ამომავალი მზე... გაუმარჯოს საქართველოს!.. აბა, ბიჭებო, საარი!..

თაგუნა.



## მესტვირული.

(აზურგეთიდან)

II

აბა, სჩვირო, დაპირება  
ავასრულოთ საწაღმართოთ;  
ქარახსი გვაქ გაწმენდილი,  
გულდაც ავხსნათ და მოვართოთ.  
ყელი კარგად გავიწმინდოთ,  
სასიღეროთ მოვიწვართოთ,  
და დავუკრათ ჩვენ მწარ-ტკბილათ,  
კენესა ტრფობას ჩავახლართოთ...

—  
მაგრამ... მღერა სახალისო  
იმ თავიდან არ მჩეყია;  
დარდები და კეეშნები  
სულს სიღრმემდე დასწევია...  
და დღესაც-კი სედვა მიპყრობს,  
კაემანი მე მწევია;  
მწარე ბოღმა და ნადველი  
გულას სიღრმეს ჩამნთხევია...

—  
ქოლა მოკვდა, ჩვენი ქოლა!  
ჩვენი კარგი მეგობარი...  
ყურმან ველარ გაიგონოს-  
აწ იმისი ხმა ნარნარი...



ვგლოვობ ძვირფას აზნანავსა,  
 არ მაშრება კრკოლია ღარი;  
 მას დავსტირი, მას დავკენესი,  
 „მისთვის ვხელობ, მისთვის მკვდარი“...

მახსოვს...მახსოვს მისი კენესა,  
 მისი გმინვა უცხო მხარეს...  
 იქ მზის სხივი მოანატრეს  
 სასო მიხდილს. გულოშუხარეს...

მაშვრალთაკენ ისწრაფოდა  
 მისი სული, მისი გული;  
 ტანჯულ მშრომელთ დაკენესოდა  
 თვით ტანჯული და ბედკრული...  
 მშრომელ ქვეყნის მთებს ეტრფოდა  
 ღვთიურ ცეცხლით აღზნებული,  
 მაგრამ. ცივ-ბნელ უცხოეთში  
 ჩაკვდა გრძობა მოწამულთა...

და... დღეს უკვე აღარ არის...  
 ის ცივს საფლავს უერთდება!  
 და მე მტანჯავს მოგონება...  
 მწველი ცეცხლი გულს მეზნება.  
 სული კენესის, სული გმინავს;  
 გული იწვის, გული დნება...  
 ეხ, ვინ იცის,—ვინ სად იბრძვის!  
 ეხ, ვინ იცის,—ვინ სად კვდება!..

და... მაგრამ... ჰე, აღარ ვტირი,  
 აღარ მოვსთქვამ, აღარ ვგოდებ;  
 კრემლი კოლას ნეტარ სახელს  
 არ შეშვენის .. არც მე ვსცოდებ!..  
 არა, იგი ცოცხალია,  
 მე იმას მკვდარს ვერ ვუწოდებ!..  
 „შრომა...შრომა მის სახსოვრათ“  
 ჩაგრულთ ასე მოუწოდებ...

მაშ, განვაგრძობ ისევ ღიღინს,  
 არას მარგებს კრემლითა ფრქვევა,  
 ბევრი კენესა და ვაებით  
 მესაფლავე დამერქმევა...  
 მაგრამ ეხლა დავიღალე  
 და დამიწყო „ლექსიან ლევა“;

აღარ ძალმიძს დღეს-დღეობით  
 „მართლად ცემა, მარჯულ ქნევა“.

და დრო არის დავისვენა,  
 მოვიკრიბო ძალი, ღონე;  
 იმ კვირისთვის ავლიდინდე,  
 თუ დამირჩა მე გამგონე ..  
 მაშ, ნახვამდის! ჩემს გრძელ ქარახს  
 თ-ვი უკვე მოუქონე  
 და გუდაც-კი გასახმობათ  
 ოჯანჯალას მივაკონე!..

მ. ცხვირადე.

### ზატარა მესტვირული.

გულა-სტვირი ავიკიდე,  
 სოფელ-სოფელ ვიარები,  
 მინდა გითხრა ყველაფერი:  
 სოფლის ქირი—იარები.  
 ვაქრებისა მტაცებლობას  
 აღარა აქვს სწორეთ ზღვარი;  
 საწყალ ხალხსა ტყავს აძრობენ,  
 ამოვარდა მათი გვარი!  
 მამა-სისხლათ ვაგვიხადეს  
 საქონელი ძველ-დამპალი,  
 აირია მონასტერი,  
 აღარ არის სამართალი!  
 სოფლის მწერლებს თუ იკითხავთ,  
 ქრთამებს მიჰყვეს მეტად ხელი,  
 სალდათების გროშებითა  
 გაისველეს იმათ ყელი.  
 გუნებაზე კარგათ არის  
 წვერ-ცამეტა ჩვენი მღვდელი,  
 საწირავით და დრამებით  
 მას გაუხდა ჯიბე სქელი.  
 დრო დაუდგათ ბობოლგებსა,  
 შეაწუხეს მთლათ სოფელი,  
 აღვირ ახსნილ თარეშობენ,  
 არვინაა სიტყვის მთქმელი.  
 ეშმაკო, შენ გვაჯები!  
 მოველინე სოფელს მხსნელად,  
 და მათრახი მოგვაშველე  
 ამ უმსგავსოთ გასაწვრთნელად.

ბუჯგუბი.

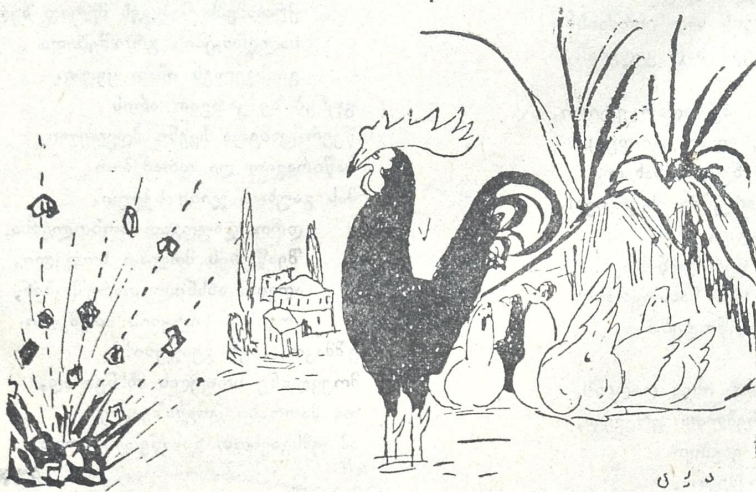




## ავტორიტეტი

ვისზედაც ამას ვწერ,  
 უბრალო კაცია...  
 უბრალო საკმელს კამს,  
 უბრალოდ აცვია.  
 უბრალო ქუდი აქვს  
 და ფეხსაცმელები,  
 უბრალო თვალ-წარბი,  
 უბრალო ხელები,  
 მაგრამ მსჯელობის დროს  
 ასე გვეგონება:  
 რომ ყოფნა მსოფლიოს  
 მისიაო ნება.  
 ის ყოველ კითხვაში  
 ავტორიტეტია...  
 მომაკვდავთ არ ვიტყვი,  
 თვით ღმერთზე მეტია!  
 ქვესკნელში თვალი აქვს,  
 ზესკნელად ყურები...  
 შიში აქვს სახელი  
 დანამსახურები.  
 ის ყველგან, ყოველთვის  
 „ავტორიტეტია“  
 (ქართული სიტყვებით  
 ნამდვილი ტეტია!)

კოლო.



ტ. ჯ. ა.

მამლაყინვა. საქმე რომ ქორთან გვაქვს ცხადია, მაგრამ მე მაკვირვებს ეს რანაირი ისა სკოდნია.



# ხმა მოსკოვიდან



მოსკოვის ქუჩების ქვილილის 5-6 საათზედ მალაზიებთან.

## აჭარული სცენა

ძიავ და აი რა უნელი ამბავია ვერ მიგბთი! კითხვის სტავლა კაია, მარა ვინაა იმისთანაი დოღრი კაცი, რომე საქე გაგიკეთოს, ყველი რაცხას ილლიტება და იქუცება. მევიდა ერთი უჩიტელი, „ბურიღმ ეფენდი“ მეთქი, შივებვეწე შივინაბდე, აბა შენ იცი თუ რამე სიკეთეს გვიზამ მეთქი, გამოვართვი ხოჯას ბაღნები და ყველი უჩიტელს შეუყარე. შეუღდა ეფენდი საქმეს; მევიდა ბაღანაი შინ შეშინებული და გაწითლებული, რა დაგემართა ბაბავე, მოშივებული იქნები და საქმელი ჰამე მეთქი.

- იქინეი წასვლა მეშინია, ბაბა, იმისანა რაცხას გვიჩივა იი კაცი, რომე ვეფერი მუუხნდი.
- რუა ვეფერი მუუხნდი მეთქი.
- მისი სიტყვა ვერ გვიგვე.
- ეილა ძიავ, აი რუა იქნება, ბაღანას თუ იმეფერი ლაპარაკი დუუწყე, რასაც ვერ მიხთება, ამით საქმე არ გაკეთდება, ამას ეფენდი კი არა უსწავლელი კაცი არ იზამს.

ბუჯგუთი.

## პატარ-პატარა ამბები.

გაზ. „საქართველოში“ ამოვიკითხე:

ავადმყოფი მგოსანი ირ. ევდოშვილი 18 გიორგობისთვის, საღამოსის მატარებელით ფოთისაკენ გაემგზავრა, საიღვანაც სოხუმში წავა, ზამთრის გასატარებლად. იგი დასუსტებულია, რის გამოც მას თან ახლავს აპ. წულაძე, რომელიც სოხუმამდე მიაცილებს და დააბინავებს. თუ ფოთდან ზღვით მოუხერხებელი გახდა სოხუმს წასვლა, მაშინ გზატკეცილით გაემგზავრებიან ოზურგეთის გზით.

თუ ეს მართალია, შეიძლება ავადმყოფ მგოსანს გზად ბევრი უსიამოვნება შეემთხვას. **ბ-ნ აპ. წულაძე**, როგორც „ჩიჩქორენი“ ერთობ გზა აბნეულია და შეიძლება ავადმყოფი კაცი მართლაც გაუყენოს „ოზურგეთის გზატკეცილით“ სადმე აქარისაკენ.

ნუ თუ გზის მაჩვენებლები მოისვენ!

მოღვაწეობის დაფასება ჩვენ მხოლოდ სიკვდილის შემდეგ ვიცით. მხოლოდ ქალაქ ოზურგეთს







თუ ამ თხოვნას მიიღებთ,  
ჩვენ არ გავრჯით ტყვილათა  
და ფეშქაშათ ჯოჯოხეთს  
ვეახლებით წყვილათა.

კოსანდილე.

### ფოთი

(ურღობა უბრალოდ სიძვირის წინააღმდეგ)

**თავმჯდომარე ბ-ნი ტყემალაძე.** „ბ-ბო, ის 25 ათასი მანეთი, რომელიც მთავრობას ვთხოვეთ („პოსობიე“) ამ საქმეში მოსახმარათ, რომ ღმერთმა და მთავრობამ ინებოს თხოვნის შეწყნარება და 25 ათასი მან. მივიღოთ, რა ვუყოთ იმ ფულებს. ადგილობრივი კოოპერატივი ვერ შესძლებს ამ საქმის მოწესრიგებას და უნდა შევადგინოთ ახალი ორგანიზაცია, რომელსაც ვენდობით“.

**ბ-ნ ესაკიას** აკვირვებს ტყვემალაძის აზრი და ამტკიცებს, რომ ერთად ერთი ორგანიზაცია, რომელიც ამ საქმის მოწესრიგებას ახერხებს ყოველგან და ყოველთვის არის კოოპერატივი, რისთვისაც ყოველი ქალაქი და დაბა სიფლეთა ასეთ კრიზისის დროს კოოპერატივის გარშემო იყრიან თავს და ამავრებენ მრავალგვარი დახმარებით კოოპერატიულ წარმოებას, რაც უფ. ტყემალაძესაც მოეხსენებაო.

**ბ-ნი იავულოვი** ვერ სცნობს კოოპერატივებს საზოგადოების სასარგებლო დაწესებულებათ, რის მიზეზითაც ამოირიცხა თავი თავის თანამოაზრეებთან ერთად დასახლებულ ამხანაგობიდან, პირიქითო განაცხადა, ზარალის მეტი სარგებელი არა გამოდის რა იქიდანაო, რის დასამტკიცებლათ მოიყვანა 240 „საბუთი“\*).

**ბ-ნი ლლონტი** (წვრილ კრედიტის ინსპექტორი) თავისი ტკბილი და ზრდილი აზრიანი და ცხარე სიტყვებით სწავას და ხარშავს **იავულოვის** 240 „საბუთებს“ და გარჩეულს უბრუნებს ავტორს, რომლის ერთბაშათ მირთმევა მიწის მთხრელ უსადილო სენსაც გაუქირდებოდა მაგრამ ბ-ნი იავუ-

ლოვიც „მადიანი“ გამოდგა. ბ-ნმა ლლონტმა არც ერთი არ დაივიწყა კოოპერატივების სასარგებლო საზოგადოთ და კერძოთ ფოთისთვის, თუ კი რამის თქმა შეიძლებოდა, ალუთქვა ყრილობას აგრეთვე წვრილი კრედიტისაგან ნდობის მოპოება და მიუთითა სხვა და სხვა საშუალებებზედ, რითაც კოოპერატივი გაღონიერდება და სპეკულიანტების ხელიდან გამოიხსნის საზოგადოებას. კოოპერატივის მოწინააღმდეგეები უხერხულობაში ჩადგენ და ჯერ კიდევ დაუბადებელი ბავშვის (25 ათას მანეთ) აბრამის დარქვევა სხვა დროისათვის გადადევს. ვნახოთ მომავალ ნათლობას (თუ ღმერთმა ბავში მოგვცა) როგორი მაინძლობით შეხვებებიან.

ბუტუნა.

### ამბავი ეკლესიაში

თურმე ჩვენს მოძღვრებს ეკლესიაში მავნე ეშმაკი შეუძვრათ შიდა.

(და თავისთავად იგულისხმება სახიერ მამებს კარგს არ უქმიდა).

იქ გამონახა ძველი დავთრები, ორმოც წლიანის გვარებს ითვლიდა, (ამა შრომისთვის აღბათ ეშმაკსა თუ ვინმე ჩუმათ ქანქარს აწვდიდა).

ასეთი დარგის მონახა ვინმე სალდათის მამა მან ლოჩოშვილი; ეშმაკმა ჯადოს ფრთები წაუსვა და წელთაღრიცხვა იქმნა წაშლილი.

ნაკვლათ სამოცი წელი გამოჩნდა, ეშმაკი მავნე კი გაიპარა და ამ გზით, თურმე, ეშმაკის ფრთებმა ის ჯარის კაცი კი დაიფარა.

მაგრამ კაცი ხომ ბოროტი არის და საქმეს ფარულს კუდი უჩინა, ასე მოხუცი აღმოჩნდა მართლათ მამა ივანეს სამრევლოს შინა.

მაგრამ ივანემ რადგან ფიცი სთქვა, მამა კირილევც აღარ დაინდევს, და თვით სამსონი ექსპერტის სკამზე კალამით ხელში წამოასკუბეს

გამოძიება დღესაც წარმოებს... საერთოდ სტუკეს რუსული ვარი (ეშმაკი იგი ამის მომქმედი ვგებ სტაროსტა ბიქია არი?)

\*) საბუთი იავულოვის ლექსიკონათ ნაშნავს ქართობილს, რომელიც (2 ფუთა) კოლხ ღუქნის გვერდით კერძო გაჭრიდან 40 კან. ნაკლებ უყადნა და სსშ-სგადლო 2 ფუთს 240 თავი კობ. სწინააღმდეგე „საბუთი“-ს ქართობილი გამოდას.



თუ დაუმტკიცდათ სხიერ მიმებს  
საქმე ეშმაკის ჩანასწორები,  
ჩონხა ფიჯაკი სჯობს მოიშადონ,  
ლობეზე ჰკიდონ ანაფორები.

ლუტუნია.

# ფონტა

**ილაკრის ობოლს.** თქვენი სცენის („ფაფე-რაკის ვადამკიდე“) ბოლოში სწერია: **გაგრძელება იქნება.**

ასეთი ხუმრობა გაგონილა? კინალამ გული შეგვიწუხდა. გამოტყდით ღვთის გულისათვის: ხომ გვეხუმრეთ? გაგრძელებას ხომ აღარ გამოგზავნით?

**დემოს.** არ დაიბეჭდება.

**ლოთი-ფოთს.** გთხოვთ გვაცნობოთ თქვენი დაწვრილებითი აღრესი.

**თელაველ ეშმაკს.** რედაქციამ უნდა იცოდეს ვისზე სწერთ და რა საქმის შესახებ.

**კრონოსს.** თქვენი აღწერილობით ბ-ნი სა-მუელ ებრალიძე უფრო „საქმე კვიმატი“ ყოფილა, ვიდრე „ენა კვიმატი“. არ დაიბეჭდება.

**ბ. პ—ელს.**

„ძალ და ღონე არ დაგზოგე  
და ვემგერე მათ მეღვრადა,  
მაგრამ მაინც ვერ გავლენე  
მე თავიდან ყორანთ ჯარი“.

იწამეთ ღმერთი, უკეთეს ბუდეს სად იშოვნინა!



# ს ა მ ტ რ ე დ ი ა .

მღვდელს კილობში იცნობენ, მოღვაწეს პრო-ვინციაში. ეს ალბათ იმიტომ, რომ გამსჭვირვალე კილობი თვალნათლივ ცხად-ყოფს მის მატარებლის დრამა-ტაბლისადმი მიდრეკილებას, ხოლო, მიყრუ-ებული პროვინცია მჭერმეტყველურად ღალატებს მის მოამაგე მოღვაწის სათნოებას. მღვდელი კანონიერი მოვლენაა, მას კანონი ნიშნავს; მოღვაწე კი საგანგებო მოვლენაა, მას განგება ნიშნავს. განგება სეარათოთ ძუნწია მოღვაწეთა შექმნაში, მარა ჩვენ ამ მხრით ბედი გვეწყალობს. შეიძლება კანონ-მა კი წაიკოქლოს და დროებით მაინც რომელიმე მრევლი უმღვდლოთ დასტოვოს, მარა უმოღვაწოთ არ სტოვებს არც ერთს ჩვენს მიყრუებულ სოფელს. მოკლეთ რომ სთქვათ, მოღვაწე ისეთივე აუცილე-ბელი მოვლენაა პროვინციაში, როგორც ღორის თავი ქორწილში. მერე განა ცოდეა არ არის, რომ ჩვენი ეგრედ წოდებული საზოგადოება სრულიად არ იცნობს ამ მოღვაწეთ, მათ უზომო ამაგს ჯერ თავისთავის და მერე ქვეყნის წინაშე? სმენა იყოს და გაგონება. მე მინდა ერთი ამ მოღვაწეთაგანი დაეახსიათო და სრულიად არ მაშინებს ჩემი კალ-მის სისუსტე: მე ფაქტებს ვალაპარაკებ, მოქმედებას აღწვსხვი და დეე საქმეან მისმან გამოაჩინოს მოღვაწე იგი სამტრედიელი, რომელსა ეწოდების **ბესარიონ ფარცვანია..**

სად დაიბადა ბესო? რომ ეს სრულიადაც არ არის უქმი კითხვა, მტკიცდება იმ გარამოებით, რომ დღეს უკვე სამი სოფელი ედავება ერთი მეორეს— არა ჩვენში დაიბადა ბესო და არა ჩვენშიო. მეო-თხე წელიწადია ეს საქმე სასამართლოში სწარპო-ებს, მცხოვრებნი ხარჯს და გაცდენას არ ერიდე-ბიან, ოღონდ „კრებოსტი“ დაიმტკიცონ, რომ ბესოს სამშობლო მათი სოფელია. თითონ ბესო ამ საკითხში ნეიტრალიტეტს იცავს, მე კი მგონია ამ საკითხს ბიოგრაფი ვერ გადასწყვეტს. ეს არქეო-ლოგის და უფრო კი გეოლოგის თავსამტრევეი სა-განია, მაშ დაუტყვეოთ მათ იგი და ჩვენკი გავი-თვალისწინოთ ბესოს ცხოვრების შემდეგი ხანა: აღზრდა.

ვინც კი იცნობს ბესოს, საესებით დამეთან-ხმება, რომ ეს კითხვა სრულიად ზედმეტია მის ბი-ოგრაფიაში. განა აღზარდა სადმე ბესო? განა იყო წრე, რომელშიც ის ტრიალებდა, და რომლის გავ-



ლენას ის განიცილიდა? ქორიკანა ხალხს რომ დაუჯეროთ, ბესოს წარსული მეტათ პროზაიკულია. ის სახელოსნო სასწავლებელში იზრდებოდა, სადაც ხარაზობა შეისწავლა, მარა რადგანაც კარგი ხარაზი ვერ გამოვიდა, კერძო ვეჟილობა დაიწყო. მტკნარი სიცრუეა ეს ყველაფერი; ბესო დაბადების დღესაც ის ბესო იყო, რაც დღეს არის: თმა ხუჭუქა ოქროს სათვალეზიანი კერძო ვეჟილი. მას აქეთ მას არც სიგარქე მომატებია და არც სიგანე, ის აღზრდის გარეშე დგას.

ნათლობის დღეს თურმე ბესო ნათლიამ დალოცა: დოვლათიანი ძყავიო. აგიხდეთ ყოველი სიკეთე, ეს დალოცვა მას აუხდა. ჭამა რა არის, ჭამა, მაგრამ აქაც კი თავს იჩენს მისი დამახასიათებელი ხელობარაქიანობა და დოვლათიანობა. უშველებელ ხარის ბექს, რომლის გადაბიჯება კაი ვეჟაკს გაუჭირდება, ბესო ათ წამში იმოჩინილებს და გზავნის მოუკუპრავში ახალი ენერგიის შესაძენათ. ამ მხრით ბესოს პირველი ადგილი უჭირავს სამტრედიის მკობნელი-მოღვაწეთა შორის.

გადავიდეთ უმთავრეს საკითხზე—ბესოს მოღვაწეობაზე. მეტად მრავალ-მხრივია იგი. ბესო წევრია წერაკითხვის საზოგადოების, კლუბის, ვაჭრების ბანკის და გლეხთა კოოპერატივის. მეტი დაწესებულება სამტრედიას არ მოეპოება, თვარა ბესოს ვინ მოასწრებს იქ შესვლას. მარა წვერიც არის და წვერიც წარმოიდგინე, რომბესო მეტათ გულმოდგინე წევრია აქაც დოვლათიანი და ბარაქიანია, საზოგადო კრებას არ დააკლდება, ის კი არა, დანიშნულ დროზე ერთი საათით აღრე მიდის; წესდება მუდამ ხელში უჭირავს და მის მუხლებს სენატისებურათ მარტავს. თითო კრებაზე ოთხჯერ მიიწვინდა ილაპარაკებს და ყოველ სიტყვას ძველი რომაელივით ერთი დასკვნით ათავებს: კართაგენი უნდა დაინგრეს, ესე იგი, ეს საზოგადოება უნდა დაიხუროს.

ვსთქვათ, წერაკითხვის საზოგადოების კრებაა, სადაც ირკვევა, რომ საქმე ვერ არის სასურველ ნიადაგზე დაყენებული, წვერები გულცივობას იჩენენ, გამგეობა უუნარობას, ფული ცოტა შემოდის და სხვ. ორატორები აქედან რაღაც ახირებულ დასკვნას აკეთებენ: რაკი საქმე ვერ მიდის, საქიროა, აუცილებლათ საქიროა, მოვსპოთ საზოგადოება, გავაუქმოთ აგი, ვიდრე გვიანი არ არის; ჩვენ ვეცადოთ ამას და გამარჯვებ დამართაო. და რომ ეს საქიროა, ბესო იმოწმებს ტაგანცევს, შერშენევიჩს

და მის უებარ სენატის განმარტებებს. თქვენ ნახეთ ბესოს თავგანწირულება: ერთი კაცი არ ემხრობა მას და ის მაინც ცდილობს, მარტათ მარტო ცდილობს გააუქმოს საზოგადოება.

ერთ შემთხვევაში კინალამ მიაღწია თავის მიხანს. კრებამ მიიღო მისი წინადადება კლუბის დახურვის შესახებ. კლუბის მოძრაიე ქონების შენახვა კი თითონ იკისრა (ცოტა გაუგებარი კი იყო, ვიღას უნახავდა ამ ქონებას). გაჩნდა საიდგანდაც ისიდორე სტურჯა და გაუქმებული კლუბი ისევ აღდგინა, არ დაუჯერა ბესოს და ეს ცოცხალ მკვდარი დაწესებულება დღესაც სიცოცხლობს.

კოოპერატივის კრებაზე ორი საათი ამტიკა შემდეგი თავისი წინადადება: რაკი გამგეობის 9 წევრიდან ერთი კრებებს ვერ ესწრებოდა, მთელი გამგეობა დავაანდღუროთო. კაი მთქმელს კაი გამგონე უნდაო—ბესოს სრულიათ არავინ უგონებს და ამშა მისი ტრალედა. მარა მუდამ მხენ ბესო არასოდეს არა ყრის ფარ-ხმაღს. სულმოკლეობა სრულიად არ სჩვევია მას.

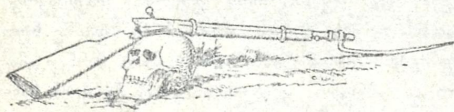
ამასწინათ ვაჭართა ბანკის კრება იყო. ირჩეოდა კითხვა მოსამსახურეთა ერთდროული დახმარების შესახებ. ბესომ კრების გადადება მოსთხოვა ექვსი თვით. რა თქმა უნდა, ეს წინადადება რადიკალურათ სჭრიდა საკითხს, მარა ვინ იყო გამგონი, რაკი შვეიკრიბეთ, ბარემ გადაეწყვიტოთ, ან მივეცეთ დახმარება და ან ნუ მივცემითო. დამარცხდა ბესო და შეიქნა სჯა—მოუშატოთ თუ არა და თუ მოუშატოთ რამდენიო. ბესოს არგუმენტაცია ასეთი იყო—თქვენ ამბობთ, ცხოვრება გაძვირდა და მოსამსახურეებს დავებმაროთო. რა უყოთ რომ გაძვირდა, ჩვენ ხომ არ გავვიძვირებია, და თუ გაძვირდა ჩვენთვისაც ხომ გაძვირდა. უჭირთ მოსამსახურეებს ცხოვრება, რა უყოთ, რომ უჭირთ. მაკლავი ორას ათასს იღებს თითო გამოსვლაზე და მე ხუთ მანეთზე მეტს არავინ წამომიგდებს მარა მაინც კმაყოფილი ვარ ბედით. ყველას განსოგს მე რომ სამტრედიისში ქუჩა-ქუჩა ბულკებს ვატარებდი გასაყიდათ, რომ დამჭირდეს, თოხსაც კარგათ მოვიკიდებ ხელს. კაცი ასეთი უნდა იყო, ყოველ გაჭივრებას უნდა გაუჭლო.

ეს რეჩი ბესომ რამდენჯერმე გაიმეორა და შედეგი ისეთი მიიღო, რომ თავს არ უჯერებდა: კრების ნახეარი მას მიემხრო. ვინ ბესო და ვინ ასეთი გამარჯვება. მარა დახეთ უბედურობას! თურმე მარცხი აქ უღარაჯებდა ბესოს. უყარეს საკითხს კე-



ნკი და დამარცხდა ბესო მისი შავი ყორნებით. ბესომ პალტო გაიხადა და მოითხოვა, ხელმოკრეთ უყარეთ კენჭიო. კენჭის ყრა ფარული იყო, ბესო კი მდივანი იყო კრებისა და ვინ გაბედავდა უჩივბას. დამარცხდა მეორეთ. უყარეთ მესამეთო. დამარცხდა მესამეთ და მაშინ კი დაკარგა ბესომ ყოველივე იმედი და გაჯავრებული შეუერთდა მათ, ვინც ყველაზე მეტ მომატებას ითხოვდა. ბესოს დაუჯერეს მისმა ყორნებმაც და კითხვა ერთხმით გადაწყდა მოსამსახურეთა სასარგებლოთ. არ გასულა ამის შემდეგ ოცდაოთხი საათი რომ ბესომ გააშანშალა საჩივარი და შეიტანა ბანკში. არ გაბედოთ გუშინდელი ერთსულოვანი გადაწყვეტილების სისრულეში მოყვანა, მე მინისტრთან ვაპირებ ჩვილს და დაუცადეთ იმის პასუხსო. იწყება მქუხარე საქმე. ბესო დასწერს მინისტრთან საჩივარს, მინისტრი წაიკითხავს ბესოს საჩივარს და უეჭველათ გამოგზავნის ბანკში რევიზორს. რევიზორი პირველ ყოვლისა იკითხავს: ვინ იყო კრების თავმჯდომარე? ესა და ეს. ვინ იყო მისი მდივანი? თითონ ბესო. რითია უკანონო კრება? მისი გადაწყვეტილებით. ბესოს წინადადება რო გასულიყო? მაშინ კანონიერი იქნებოდა. რევიზორი კატორღაში გაგზავნის საბჭოს და გამგეობას, რომელთაც ტყუილ-უბრალოთ მოიწყვიტ კრება, და არ შეეკითხენ ბესოს, რომელიც თვით განგებით არის დანიშნული ბანკის კანონმდებლათ. ბანკის შემდეგი ზედიც ბესოს მიენდობა რომელიც დაუყონებლოვ მოახდენს ბანკის ლიკვიდაციას. ამას შემდეგ კი შეუდგება „მათარხის“ თანამშრომელთა გასამართლებას, და როცა იმათაც კატორღაში გაგზავნის, მისი სამოღვაწეო მისიაც შესრულებული იქნება.

დარაჯი



### გაუგებრობა

სწორედ რომ ბედი დაგვიცინის ქართველებს, აი მივიღეთ „თეატრი და ცხოვრების“ მე-45 ნომერი, რომელშიაც ბანი არიმათიელი (ანუ მარჩიელი) მწარეთ დასტორის ქოლა ლომთათიძის უდროვოდ დაკარგვას რომელიც დაიბადა 1881 წ. მივიღეთ მე-46 ნომერი რომელშიაც ის მწარეთ

მოსთქვამს ქოლა ლომთათიძის დაკარგვას, რომელიც დაიბადა 1879 წელს, აი კიდევ დღეს მივიღეთ სურათები ქოლა ლომთათიძის, რომელიც დაიბადა 1878 წელს. სამივე ქოლები არიმათიელის ცნობით გარდაიცვალენ 4 ნოემბერს 1915 წ. სწორეთ რომ გასაკვირალია, რადა სამივე ქოლა ერთ დღეს გარდაიცვალენ, სამივე საატოვის თავშესაფარში, სამივეს ზედ-მეტი სახელი (ბიკენტი) ეთქვა, სამივეს მამას ბონ, სამივე დეპუტატი და პუბლიცისტი იყვენ. არა აქ ჩვენ რაღაც გვიბადება. უმორჩილესად გთხოვთ გვაცნობოთ რაშია საქმე?

ამხანაგობის მონდობილით

შ. აღამიძე.

იმეჭდება და ამ მოკლე ხანში გამოვა კ. თავართქილაძის მიერ შედგენილი და კანტორა „განათლების“ მიერ გამოცემული 1916 წლის.

## კელლის კალენდარი

კალენდარი დასურათბატებული იქნება მწერლების და საზოგადო მოღვაწეობის სურათებით, მოზრდილი ფორმატის.

დაკვეთა ეხლავე შეიძლება შემდეგი ადრესით: Тифлисъ, Почтовый ящикъ № 96. С. Р. Таварткиладзе.

### ქართული სახალხო იაფ-ფასიანი წარმოღვენა.

### ენიკოვსკის ცირკი-რეკორდში

(ვერის დაღმართზე)

ორშაბათს, 30 ნოემბერს ქართ. დრამ. საზ. დასის მიერ წარმოღვენილი იქნება სოფოკლეს დიდებული ტრადელი ანტიური ცხოვრებიდან

## ოილიპოს მეფე

ნათარგმ. ბ-ნი კ. ანდრონისა.

(პიესა წარმოღვენილი იქნება სახელოვან რეჟისორის რეინგარტის იღვით)

**დამსწრეთა საყურადღებოთ:** თეატრის აღმ. ნისტრაცია სთხოვს წარმოღვენის დამსწრეთ დაწყებამდე დასხდენ თავანთ ადგილზე, რადგან წარმოღვენის დაწყების შემდეგ დარბაზში არავის შეუშვებენ.

**მონაწილეობს მთელი დასი.**

წარმოღვენის დასაწყისი საღ. 9 სათ.

ადგილების ფასი 15 კ. 1 მღე.

შემდეგი წარმოღვენა ოთხშაბათს, 9 დეკემბერს.

რეჟისორი ანდრონიკაშვილი.







# ეშმაკებ ეშმაკიც ველარას გაწეობს.



ოლინტ

ტიფ ქარა. აშხ

ეშმაკი. ხალხნო, ადამიანებმა ვერ შესძლეს თქვენი მორიგება, იქნებ შე მაინც გაეახერხო რამე.



ა ვ ა რ

ეშმაკი

სპ. კელია.

გამოვიდა ბ. ეშმაკის მიერ შედგენილი და კანტორა „განათლების“ გამოცემა

## ბალკანეთის ქარტა

ფასი ერთი აბაზი. პროვინციის აგენტებს დაეთმობა 15 კაპ.

ფული უნდა გამოიგზავნოს შემდეგი ადრსით: Тифლისь, Ольгинская 6. С. Таварткиладзе.